

забезпечити покращення якості життя населення.

Список використаних джерел

1. Цимбалюк І. О. Інклюзивний розвиток регіону в умовах фінансової децентралізації: теорія, методологія, практика : монографія. Луцьк : Вежа-Друк, 2019. 340 с.

2. Цимбалюк І. О. Сутність та складники фіскального простору інклюзивного розвитку регіонів. *Підприємництво та інновації*. 2019. № 10. С. 166–172.

3. Кліматичні фінанси: кол. моногр. / за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. М. І. Карліна. Луцьк: Вежа-Друк, 2017. С. 101–118.

4. Самусевич Я. В. Проблеми та перспективи використання в Україні зарубіжного досвіду екологічного оподаткування. *Науковий вісник НЛТУ України*. 2012. Вип. 22.14. С. 116–121.

Надія Давиденко

д-р екон. наук, професор

НУБіП України, м. Київ, Україна

ОЦІНКА РИЗИКУ В СИСТЕМІ ФІНАНСОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ АГРАРНОГО ПІДПРИЄМСТВА

Ризик є невід'ємною складовою фінансово-господарської діяльності аграрного підприємства і потребує посиленої уваги з боку фінансових менеджерів. Присутність певного рівня ризику в фінансово-господарській діяльності зовсім не означає, що потрібно відмовляти від тієї чи іншої операції. В усьому потрібна міра і зваженість фінансових рішень[1].

Досліджуване АТ «Kernel Group» постійно проводить моніторинг та аналіз ситуації на ринку. Виходячи з даних аналізу коректуються напрямки інвестицій з метою покращення ліквідності діяльності та збільшення прибутку підприємства. Наукові дослідження і розробки підприємством не проводилися.

Підрозділ ризик-менеджменту в АТ «Kernel Group» існує в складі однієї штатної одиниці та на підставі пріоритетів, встановлених Вищим керівництвом АТ «Kernel Group», розробляє загальну стратегію управління ризиками АТ «Kernel Group», визначає політику, координує процеси управління ризиками. Управління ризиками в АТ «Kernel Group» здійснюється в розрізі фінансових, операційних та юридичних ризиків.

У табл. 1 наведені ризики та заходи щодо мінімізації можливих ризиків АТ «Kernel Group».

Отже, існування невизначеності при прийнятті управлінських фінансових рішень, а також ризиків, що пов'язаних із їх виконанням є об'єктивною проблемою формування адекватної системи виявлення, ідентифікації, оцінки та

нейтралізації відповідних ризиків реалізації операційної, інвестиційної та фінансової діяльності суб'єкта господарювання – моделі управління ризиками [3]. Для мінімізації можливих ризиків впливу на реалізацію заходів щодо розвитку проекту підвищення прибутку за рахунок вдосконалення ризик-менеджменту АТ «Kernel Group» необхідно: проводити оцінку факторів, що здійснюють вплив на фінансово-господарську діяльність підприємства; здійснювати моніторинг за ризиками, що присутні на досліджуваному підприємстві; по можливості провести страхування ризиків підприємства з метою мінімізації фінансових та інших втрат.

Таблиця 1

Матриця ризиків для найвагоміших ризиків у АТ «Kernel Group»*

Види ризиків	Ймовірність	Вага	Бал	Заходи мінімізації	% зниження ризику
Ризик пов'язаний з просування соняшникової олії	0,4	0,4	0,16	Укладання додаткових угод про відповідальність сторін під час пропозиції соняшникової олії	16
Ризик, пов'язаний з політичним становищем в країні, конфліктом з місцевими органами управління	0,3	0,1	0,03	Постійно слідкувати за новинами, сумлінно виконувати всі зобов'язання перед державою	3
Недооцінка конкурентів	0,7	0,4	0,28	Стежити за ринком конкурентів, аналізувати їх роботу та випереджати їх у всіх показниках	28
Падіння попиту на соняшкову олію	0,3	0,1	0,03	Постійно вдосконалювати асортимент соняшникової олії	3

*складено автором

Проведемо оцінку ризиків вкладення коштів, які притаманні АТ «Kernel Group». Цифрові дані для оцінки ризиків вкладення коштів наведено в табл. 2.

Таблиця 2

Визначення ефективності управління інвестиційною діяльністю АТ «Kernel Group» на основі порівняння 2-х наявних проектних альтернатив компанії*

Оцінка можливого результату	Прогнозований прибуток (тис. дол. США.)		Значення ймовірності	
	А	В	А	В
Песимістична	100	51	0,5	0,01
Оптимістична	200	151	0,5	0,99

*складено автором

Потрібно оцінити міру ризику кожного з цих проектів і обрати один з них (той, що забезпечує меншу величину ризику) для інвестування.

Нехай $X_A = \{100; 200\}$, $X_B = \{51; 151\}$ відповідно випадкові величини, що відображають можливі прибутки від реалізації проектів.

Знайдемо величини сподіваних прибутків:

$$M(X_A) = 0,5 \cdot 100 + 0,5 \cdot 200 = 150 \text{ (тис. дол. США);}$$

$$M(X_B) = 0,01 \cdot 51 + 0,99 \cdot 151 = 150 \text{ (тис. дол. США),}$$

тобто обидва проекти мають однаковий прогнозований сподіваний прибуток.

У якості міри ризику використаємо оцінку мінливості (варіацію) можливих результатів інвестування:

$$W_A^- = V(X_A) = 0,5 \cdot (200 - 150)^2 + 0,5 \cdot (100 - 150)^2 = 2500;$$

$$W_B^- = V(X_B) = 0,99 \cdot (151 - 150)^2 + 0,01 \cdot (51 - 150)^2 = 99.$$

Оскільки $W_B^- < W_A^-$, то проект B є менш ризикованим порівняно з проектом A , і йому слід віддати перевагу.

Аналогічний результат ми отримуємо, якщо за міру ризику візьмемо середньоквадратичне відхилення:

$$W_A^- = \sigma(X_A) = \sqrt{2500} = 50;$$

$$W_B^- = \sigma(X_B) = \sqrt{99} \approx 10,$$

тобто проект B є менш ризикованим.

Отже, оцінка різних стратегій для вибору найбільш оптимальної має здійснюватися через призму відповідності стратегії меті фінансового управління аграрного підприємства. Відповідно до вище проведеної оцінки ризиків, слід сказати, що то проект B є менш ризикованим порівняно з проектом A , і йому слід віддати перевагу.

Усунення негативних сторін в діяльності АТ «Kernel Group» можливе при впровадженні наступних заходів:

- збільшення частки ринку. Для цього підприємству необхідно виділяти більше коштів на збутову діяльність орієнтовану на маркетинг, освоювати нові ринки збуту та посилювати позицію на вже завойованих;

- злагодження сезонності за рахунок надання цінових знижок споживачам;

- вкладення інвестицій. Таким чином, АТ «Kernel Group» зможе отримати додатковий дохід шляхом вкладання вільних коштів в нові види діяльності, але з упевненістю в тому, що вони будуть перспективними;

- залучення висококваліфікованих кадрів (перепідготовка кадрів). Для впровадження цього заходу підприємству пропонується відправляти наявний персонал на навчання та підвищення кваліфікації, приймати на роботу молодих та перспективних спеціалістів, які принесуть на підприємство нові ідеї та методи їх запровадження. Використання можливості залучення висококваліфікованих кадрів забезпечить ефективний перебіг управлінського процесу та процесу надання товарів;

- підвищення якості товарів.

– розширення використання можливостей комунікаційної політики Інтернет-ресурсів;

– підвищення іміджу [2]. Для підвищення рейтингу та становлення іміджу АТ «Kernel Group» необхідно посилювати заходи в сфері Public Relation.

Отже, при застосуванні запропонованих заходів АТ «Kernel Group» зможе посилити свої конкурентні позиції, збільшити свій рівень місткості ринку, а також забезпечити підвищення прибутковості на майбутній період.

Список використаних джерел

1. Давиденко Н.М. Інвестиційна привабливість акцій корпоративних підприємств. Актуальні проблеми розвитку економіки регіону: *Науковий збірник Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника*. 2010. Вип. VI. Т. 1. С. 197 – 202.

2. Нікітіна А. В. Інвестиційна діяльність в Україні: сучасний стан і перспективи розвитку. *Вісник Запорізького національного університету*. 2010. № 2 (6). С. 161–165.

3. Очердько О. О. Перспективи розвитку інвестиційної діяльності підприємств України. *Менеджер*. 2016. № 4 (73). С. 24–31.

Галина Погріщук

д-р. екон. наук, професор

Руслан Волощук

канд. екон. наук, доцент

Вінницький навчально-науковий інститут економіки Західноукраїнського національного університету, м. Вінниця, Україна

ТРАДИЦІЙНІ ТА ІННОВАЦІЙНІ ЗАХОДИ З ПІДВИЩЕННЯ КРЕДИТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ

У сучасних умовах позиковий капітал є найпоширенішим джерелом для забезпечення фінансування господарської діяльності підприємств. За умов звернення суб'єктів господарювання до банківських установ для отримання кредитів, їм необхідно надати докази своєї кредитоспроможності, а також гарантії подолання боргового навантаження та погашення кредитів. Тому розробка та здійснення заходів із підвищення кредитоспроможності підприємств набуває особливої актуальності.

Заходи зі зростання кредитоспроможності підприємств повинні охоплювати розробку та реалізацію управлінських рішень, пов'язаних із забезпеченням достатнього потенціалу суб'єктів господарювання та ефективності їх діяльності для залучення позикового капіталу, його своєчасного й повного повернення та сплати процентів за користування ним [1, с.112]. Такі заходи повинні сприяти подальшому стійкому без істотних